

TOIMINNAN SKAALAUUS YRITYSTEN AVULLA

STN-konsortion vaikuttavuuden seuranta tehdään vaikuttavuuskertomusten avulla.

Hankkeen nimi ja lyhenne: Maanviljelyn monihyötyiset ratkaisut ilmastokestävään ruokajärjestelmään MULTA

Konsortiojohtaja: prof. Jari Liski

1. Vaikuttavuustavoite

Onko kyseessä a) konsortion kokonaisvaikuttavuutta vai b) rajatumpaa vaikuttavuutta kuvaava kertomus? Mikäli kyse on vaihtoehdosta b), esitä ja perustele sen asema konsortion työn ja tavoitteiden kokonaisuudessa ja esitä lyhyt kuvaus tavoitteen tutkimuksellisesta ja yhteiskunnallisesta taustasta.

b) Tavoite:

- Ruokaketju on huomattavasti kestävämpi
- Lisää viljelijöitä on tullut mukaan yritysyhteistyön avulla
- Hiiliviljeltyjä tuotteita on markkinoilla
- Kuluttajat ostavat hiiliviljeltyjä tuotteita

Yritysten osallistuminen on keskeistä, jotta maatalouden hiilen varastoinnista saadaan valtavirtaa ja hankkeen kunnianhimoiset tavoitteet voidaan saavuttaa. Liiketoimintaa tarvitaan konkreettisten muutosten aikaansaamisessa ja juurruttamisessa pysyvästi ruokaketjuun. Yritysten rooli on myös tärkeä viestin viemisessä kuluttajille.

Toimintaperiaatteena hankkeessa on kaikkia hyödyttävä yhteistyö, jossa toimia voidaan suunnata toisilta oppien. Tiedeyhteisö tarvitsee yritysten apua ja laajaa kokemuspohjaa, jotta tiede voisi tuottaa käytännössä toteutettavia ja tarpeellisia ratkaisuja. Tiedeyhteisön tulokset taas kiinnostavat osallistuvia yrityksiä, koska yrityksille on tärkeää voida perustaa kestävä kehityksen työnsä tutkittuun tietoon. Yritykset oppivat hankkeessa myös viljelijöiden tarpeista ja viljelijät yritysten odotuksista.

Yhteistyössä yrityksen ja tutkijoiden välillä voidaan kehittää mm. yrityksen hankintakriteerejä, palveluja ja tuotteita, kouluttaa viljelijöitä ja yrityksen työntekijöitä, tai vahvistaa vastuullisuusviestintää. Selvitetään myös, millä muilla keinoilla yritys voi hyödyntää hankkeessa kehitettyjä menetelmiä kestävämmän liiketoiminnan rakentamisessa, uuden liiketoiminnan rakentamisessa ja uusien tuotteiden kehittämisessä.

Näin yritys voi toteuttaa kestävä kehityksen strategiaansa esimerkiksi vähentämällä päästöjään, edistämällä kestävämpien tuotteiden saattamista markkinoille ja vaikuttamalla kuluttajien asenteisiin ja ostokäyttäytymiseen. Yritysyhteistyön avulla voimme skaalata toimintaa, saada uusia viljelijöitä mukaan ja saavuttaa kuluttajat. Systeemisen muutoksen aikaansaamiseksi yritykset ovat siis keskeinen toimija hankkeessa, koska niillä on rajapintaa sekä viljelijöihin että kuluttajiin. Yritysten toiminta ohjaa siten käytännössä sekä viljelijöiden työtä että kuluttajien valintoja. Yritykset osoittavat myös esimerkillään mm. päättäjille ja omistajilleen, että muutos on mahdollinen.

2. Mitä ohjelman tavoitetta vaikuttavuuskertomus käsittelee?

- kuinka edetä kohti kestävä ja ilmastoneutraalia ruokajärjestelmää. Tulevaisuuden ruokajärjestelmän tulee olla osa ilmastonmuutoksen ratkaisua, ei osa ongelmaa.

- Maatalous on kaikkialla merkittävä kasvihuonekaasupäästöjen lähde. Maataloudella on myös merkittäviä vaikutuksia vesivarantoihin ja vesistöjen tilaan. Ilmastovaikutusten ohella tärkeitä osateemoja ovat myös muut ympäristövaikutukset sekä erilaisten muutostrendien ja muutostarpeiden vaikutukset tuottajiin.

3. Keinot

Kerro toimenpiteistä, joita kyseisen vaikuttavuustavoitteen saavuttamiseksi on toteutettu. Keinoja voivat olla esimerkiksi vuorovaikutustyö, yhteistyökumppaneita osallistavat työskentelytavat, tapahtumat, esiintymiset, opetus, asiantuntijatehtävät, kansainvälinen yhteistyö, yrityspilotit jne.

MULTA-hankkeen yritysallustasta perustettiin kesäkuussa 2019, ja alustan neljäs kokous pidettiin kesäkuussa 2021. Lisäksi maaliskuussa 2022 järjestimme yritysallustalle työpajan, jonka yhtenä tärkeimpänä aiheena oli yritysten omasta toiveesta tutkimus ja hiilensidonnan mittaaminen. Liittymällä hankkeen yritysallustaan yrityksellä on ainutlaatuinen mahdollisuus saada nopeasti tuoreinta tutkimustietoa. Jaamme tietoa hiilensidonnan edistämisestä ja muista terveen maaperän hyödyistä kuten esimerkiksi rehevöitymisen vähenemisestä ja luonnon monimuotoisuuden paranemisesta. Hankkeessa mallinnetaan myös mahdollisen hiilen markkinapaikan toimintamekanismeja ja -periaatteita. Yritysallustalla yritykset oppivat myös toisiltaan esimerkiksi kertomalla muille konkreettisesta työstään hankkeen puitteissa. Alusta tukee yhteistyön syntymistä yritysten välille uudistavan viljelyn edistämiseksi koko ruokaketjussa. Luomme vuorovaikutusta yritysten ja hankkeen muiden toimijoiden välille.

Tunnelma yritysallustalla on erittäin hyvä. MULTA-hankkeen aiheet kiinnostavat ruokaketjun yrityksiä laajasti, kuten kuluttajien asenteet ja kiinnostus hiilimerkintöjä kohtaan, mahdollinen hiilipörssi ja kompensatiot sekä uusin tutkimustieto etenkin todentamiseen liittyen. Kesäkuun 2019 kokouksessa Qvidjan koetilalla MULTA hankkeen tutkija Markku Ollikainen oli kertomassa hiilipörssin haasteista. Marraskuun 2019 kokouksessa mukana oli Kimmo Tiilikainen, ja keskustelun aiheena oli etenkin ohjauskeinot. Jari Liski kertoi myös tutkimuksen viimeisimmät kuulumiset, etenkin todentamiseen liittyen. Syyskuun 2020 tapaamiseen osallistui mm. MTK:n ympäristöjohtaja Liisa Pietola sekä viljelijä Eliisa Malin. He herättelivät keskustelua aiheesta ”miten yritykset voivat tukea viljelijöitä muutoksessa kohti kestävämpää ruokajärjestelmää”. Lisäksi SOK:n johtaja Arttu Laine kertoi heidän ilmastotyöstään ja niiden haasteista. Vuoden 2021 kokouksessa keskiössä oli tutkimus, hiililaskuri ja taloudelliset ohjauskeinot. Tilaisuudessa tutkijat Jari Liski, Markku Ollikainen ja Sanna Lötjönen kertoivat tutkimuksen tuloksista. Maaliskuussa 2022 Jari Liski kertoi, miten pitkällä tutkimus on hiilen mittaamisessa ja milloin ja millä tavoin nykyisiä tuloksia voidaan yrityksissä hyödyntää. Yritykset jakoivat näkemyksiään ja odotuksiaan uudistavan viljelyn tulosten mittaamisesta työpajassa.

Tällä hetkellä mukana yritysallustalla on kolmetoista yritystä, Anora Apetit, Atria, Berner, Biocode, DAVA Foods Finland, Fazer, Gofore, Leijona Catering, Suomen Nestlé, Sinebrychoff, S-ryhmä ja Valio. Esimerkiksi Valion tavoitteena on kouluttaa kaikki maitotilat hiiliviljelijöiksi. Tiloja on koulutettu BSAG:n vetovastuulla reilut 400, ja vuoden 2022 alusta Valio on alkanut kouluttaa tiloja itse BSAG:n taustatuella tutkimukseen perustuvan tiedon mukaisesti. Alkuvuodesta osallistujina on ollut 300 tilaa. Myös Anora, Apetit, Atria ja DAVA Foods suunnittelevat koulutuksia viljelijöille. Nestlé on käynnistänyt vuoden mittaisen valmennusohjelman perunan, porkkanan ja sipulin viljelijöilleen Suomessa. Fazer, Anora ja Apetit ovat sitoutuneet sisällyttämään hiiliviljelyn periaatteet hankintakriteereihinsä, ja Sinebrychoffin jouluolut valmistettiin hiiliviljellystä ohrasta. Nestlé haluaa hyödyntää

yrittäjäalustan kautta kertynyttä osaamista tuotekehityksessään ja vie oppeja muihin maihin, joissa yritys toimii.

Goforen tavoitteena on luoda digitaalisia ratkaisuja, joilla vauhditetaan hiiliviljelyn skaalausta ja tutkimustiedon siirtymistä käytäntöön. Biocode kehittää verkkopalveluaan elintarvikkeiden hiilijalanjäljen laskemiseksi siten, että laskuri tunnistaa uudistavan viljelyn vaikutukset maaperän hiilensidontaan. Berner kehittää tuoteportfoliotaan siten, että se tukee maaperän kasvukuntoa ja hiilensidontaa edistäviä viljelymenetelmiä. S-ryhmä tukee tutkimusta, sillä maaperän hiilen varastoitumisen tieteellinen todentaminen on yksi puuttuva askel hiilikompensoinnin etenemisessä.

Syksyllä 2020 lanseerattu ensimmäinen hiiliviljelty tuote, Altian (myöh. Anoran) regeneratiivisesti viljelystä ohrasta valmistettu vodka, oli hankkeena hyvin opettavainen ja osoitti mm., että tuotekehityksen tueksi tarvitaan esim. hiiliviljelyn määrittelyä ja auditointia ja vahvaa viestintäosaamista (<https://www.bsag.fi/fi/altia-maailman-ensimmainen-regeneratiivisesti-viljelysta-ohrasta-valmistettu-vodka/>). Toinen hiiliviljelty tuote tuli markkinoille v. 2021, kun Sinebrychoff lanseerasi Jouluoluen, jonka ohra on tuotettu Carbon Action -hiilitilalla (<https://carbonaction.org/fi/koff-jouluolut-2021-tulee-carbon-action-tilalta/>). DAVA Foods julkaisi sitoumuksen, jonka kokoavana teemana on ympäristöystävällisemmän kananmunan lanseeraaminen kuluttajamarkkinoille. Rehun uudistava viljely on tärkeä osa tuotetta. ([DAVA Foods Finland sitoutuu rehun uudistavaan viljelyyn ja ravinteiden kierrätykseen - Baltic Sea Action Group \(bsag.fi\)](#))

Yritysten teoista voi lukea [tarkemmin](#).

Neuvotteluja uusien kiinnostuneiden yritysten kanssa käydään tiiviisti. Kiinnostus isoilta globaaleilta ruokaketjun yrityksiltä on entisestään lisääntynyt ja käymme keskusteluja yhteistyöstä useamman yrityksen kanssa. Olemme myös kutsuneet sijoittajat ja muut rahoittajat mukaan työhön. Laatu on kuitenkin tärkeämpi kuin määrä, ja odotamme yrityksiltä myös konkreettista sitoutumista ja vaikuttavia toimia hiilensidonnan edistämiseksi.

Viimeisen vuoden tapahtumia:

Helmikuussa 2021 lanseerattiin [uudistavan viljelyn e-opisto suomeksi ja ruotsiksi](#). Opisto on suunnattu etenkin viljelijöille, mutta olemme luoneet sisältöä myös kuluttajille, päättäjille ja yritysten työntekijöille. Opistossa on tällä hetkellä noin 1.000 kirjautunutta opiskelijaa. Hankkeemme on houkuttellut laajan joukon yritys- ja muita kumppaneita ja herättänyt kiinnostusta myös muissa maissa. Tällä hetkellä keskustelemme e-opiston räätälöinnistä ruotsalaisille viljelijöille.

Toukokuussa 2021 Carbon Action oli esillä Ashoka Nordicin tilaisuudessa esimerkkinä systeemisestä muutoksesta ja yhteistyöstä. Kesäkuussa pidimme Atrian kanssa työpajan, jossa pohdimme yhdessä, miten uudistava viljely voidaan Atrian toiminnassa viedä käytäntöön. Edustajamme toimi yhtenä fasilitoijana Nestlén järjestämässä YK:n ruokadialogissa. Meidät on myös pyydetty jäseneksi Arlan perustamaan neuvoa antavaan toimikuntaan, jonka tarkoituksena on tukea Arlan syyskuussa käynnistynyttä uudistavan viljelyn tilapilottia Ruotsissa, Tanskassa, Saksassa, Hollannissa ja UK:ssa. Lokakuussa käynnistyi Nestlén uudistavan viljelyn koulutus- ja valmennusohjelma viljelijöille. Valion hiiliviljelykoulutukset jatkuivat loppuvuonna.

Kokemukset Carbon Action -yritysten kanssa sekä yrityksiltä saamamme palautteet ovat tärkeässä roolissa yhteistyössä Svensk Kolinlagringin kanssa. Loppuvuodesta Svenskt Sigill käynnisti työn uudistavan viljelyn pohjoismaisen määritelmän luomiseksi. Marraskuussa 2021 ja maaliskuussa 2022 edustajamme sekä pari Carbon Action -yritystä ovat olleet mukana Svenskt Sigillin työryhmissä.

4. Havainnot konkreettisista vaikutuksista

Kuvaa ja reflektoi niitä muutoksia yhteiskunnassa, joiden aikaansaamiseen hanke on myötävaikuttanut tai jotka hanke on saanut aikaan edellä esitetyillä toimillaan. Niitä voivat olla esimerkiksi vaikuttavuuden aikaansaamiseksi keskeisten henkilöiden tai instituutioiden omaksumat uudet näkemykset, julkisen tai rajatun keskustelun pohjalta syntyneet muutokset toiminnassa, muutokset toiminnassa, käyttäytymisessä tai intresseissä, vaikutukset lainvalmisteluun tai strategioihin, uudet opetussisällöt, liiketoimintamallit, tuotteet, jne.

Kohdassa 1 on tätä jo hieman avattu, mutta käymme asiaa vielä tässä läpi. Yrityksissä hiiliviljely on herättänyt laajaa kiinnostusta. Hankkeen tuottama tutkimus ja muu tieto on hyvin ajankohtaista yrityksille, koska yhteiskunta, yhteistyökumppanit ja kuluttajat asettavat entistä enemmän paineita yrityksistä kohtaan tuotteiden kestävyuden parantamiseksi.

Yritysalusta mahdollistaa tiedon vaihdon ja tutkimustiedon välittymisen ja sen viemisen yritysten prosesseihin ja hankintaketjuun. Samalla yritysten henkilökunta oppii aiheesta lisää, mikä vaikuttaa heidän asenteisiinsa. MULTA-hankkeessa erityisen keskeisessä roolissa myös yritysyhteistyössä on ollut aiheen saama laaja näkyvyys ja win-win viljelijälle. Tämä helpottaa muutosten läpivientiä yritysten toimitusketjuissa, kun työ hyödyttää kaikkia toimijoita ja intressit ovat yhteisiä. Hankkeen käytännönläheisyys tukee yrityksiä konkreettisten ja vaikuttavien muutosten tunnistamisessa. Yritysalustan jäsenet ovat myös arvostaneet keskinäistä ajatusten vaihtoa yritysten välillä, koska edelläkävijöiden esimerkit kannustavat viemään omaa työtä eteenpäin entistä nopeammin ja isommin. Hanke on myös innostanut yritykset keskustelemaan yhteistyöstä keskenään. Hanke voi myös antaa sysäyksiä kokonaan uuden liiketoiminnan rakentamiseen. Saatetaan esim. tuoda täysin uusia toimintamuotoja hiiliviljelyn valtavirtaistamiseen hyödyntämällä digitalisaatiota.

Yritysyhteistyö tuo koko ruokaketjun toimii mukaan ja mahdollistaa tulevaisuudessa hiilineutraalien tuotteiden syntymisen ja sen, että viesti saavuttaa myös kuluttajat laajasti. Yritysten suuri kiinnostus hanketta kohtaan, myös kansainvälisesti, tarjoaa hyvän mahdollisuuden skaalata toimintaa jatkossa ja näin yhdessä rakentaa kestävämpää ruuantuotantoa. Kyselyidemme mukaan yritykset ovat hyvin sitoutuneita yritysalustaan ja työ inspiroi heitä, mikä kannustaa asettamaan entistä kunniahimoisempia tavoitteita. Edelläkävijäyritysten esimerkki vaikuttaa myös päättäjiin, mikä voi edesauttaa ympäristön kannalta paremman sääntelyn luomista.

5. Tavoiteltu vaikuttavuus ja konsortion saavutukset tällä hetkellä

Pohdi nykytilannetta suhteessa hankkeen käsitykseen tarvittavasta yhteiskunnallisesta muutoksesta. Mitä on jo saavutettu? Miten tästä eteenpäin?

Systemitason muutos vaatii saumatonta yhteistyötä kaikkien tahojen välillä. Keskeisinä ruokaketjun toimijoina yritysten toiminnan on myös muututtava, jotta voidaan saavuttaa tavoitteet. Yritysten ajattelua voi usein vielä leimata taloudelliset näkökulmat ja asioiden

tarkastelu melko lyhyellä perspektiivillä, jolloin toiminnan aiheuttamat ulkoiskustannukset ympäristölle eivät aina ole kovin ratkaisevassa roolissa päätöksenteossa. Muutos on kuitenkin käynnissä ja yhä useampi yritys herää ymmärtämään kestäväen toiminnan välttämättömyyden tulevaisuuden yritystoiminnan turvaamiseksi. Planetaaristen rajojen kunnioittaminen nähdään yhä useammin myös taloudellisesti kannattavan liiketoiminnan kulmakivenä. Myös asiakkaat ja työntekijät edellyttävät yhä vastuullisempaa ja läpinäkyvämpää toimintaa yrityksiltä.

Ruokaketjun osalta on aivan keskeisesti kyse siitä, että myös yritysten on tuettava siirtymää kohti uudistavaa viljelyä sen sijaan, että prosessit ajavat ketjun eri toimijat toimimaan niin, että maaperä köyhtyy entisestään. Nykyinen suunta maaperän köyhtymisessä vie nimittäin toimintaedellytykset myös yrityksiltä ja tähän ollaan nyt heräämässä laajasti.

MULTA-hankkeen yritysyhteistyö toimii hyvin ja kasvaa. Mukana on motivoituneita yrityksiä, jotka jo tekevät konkreettisia toimenpiteitä hiilensidonnan eteen ja tiedon viemiseksi kuluttajille asti. Tavoitteena on saada uusia vastuullisempia tuotteita ruokaketjuun ja skaalata kestävämpää kuluttamista. Pidemmän aikavälin tavoitteena on ”hiilinegatiiviset” tuotteet hyllyille ja hiilensidonnan edistäminen kaupallisilla keinoin. Markkinoille jo tuodut tuotteet näyttävät, että tämä on mahdollista ja kuluttajia ja muita toimijoita inspiroivaa.

Välttämättömien muutosten toteuttaminen yrityksissä on kuitenkin aikaa vievää, eikä laiva käänny hetkessä. Kyse on sekä asenteiden muuttamisesta sisäisesti ja toimitusketjussa että konkreettisten muutosten suunnittelusta niin, että ne toimivat ja kestävät aikaa. On edettävä askel kerrallaan ja yrityksiä on tuettava muutoksen jokaisessa vaiheessa. MULTA-hanke tarjoaa tätä tukea yritysalueen jäsenille samalla kuin se hakee jatkuvasti sellaisia uusia yrityksiä alustalle, jotka ovat valmiita edistämään tavoitteita konkreettisilla toimenpiteillään.

Taloudelliset ohjauskeinot ovat ilman muuta myös aivan keskiössä, ohjaamassa ja kannustamassa muutosta (lue lisää: vaikuttavuuskertomus ohjauskeinoista). Yritykset odottavat nyt etenkin hiililaskuria.

Parhailaan meillä on mietinnässä myös, miten yritysalueen toiminta voidaan nostaa vielä vaikuttavammalle tasolle, sillä yritysten keskuudessa on selvästi halukkuutta tehdä entistä enemmän. Tutkimustietoa on viime aikoina tuotettu merkittävästi lisää ja nyt olisi tarve saada se siirrettyä nopeasti käyttöön. Yhä tärkeämmiksi nousevat mm. auditointien ja sertifiointien kehittäminen ja hiilensidonnan rooli tuotteiden ja yritysten hiilijalanjäljen laskennassa.

Peräänkuulutetaan myös määritelmiä uudistavalle viljelylle. Vahvistimme yritysyhteistyön tiimiämme loppukeväästä ja maaliskuussa 2022 järjestimme yritysalueen jäsenille työpajan, jossa kartoitimme yritysten tärkeimpiä tarpeita ja toiveita hiilensidonnan ja muiden uudistavan viljelyn hyötyjen mittaamiseen, uudistavan viljelyn määrittelyyn sekä yhteistyön kehittämiseen liittyen.

6. Tahattomat vaikutukset ja muutokset konsortion toimintatavoissa

Kuvaile muita havaittuja vaikutuksia ja yllättäviä seurauksia, joita hanke on kohdannut. Kerro niin saavutuksista, esteistä, epäonnistumisistakin, sekä tarpeista suunnata vuorovaikutustoimia uudella tavalla. Mitä korjausliikkeitä on tehty? Mitä on opittu?

Korona vaikuttaa yritysten toimintavalmiuksiin hankaloittaen käytännön toimenpiteitä ja asettaen tekemiselle taloudellisia rajoituksia. Esimerkiksi Valion hiiliviljelykoulutus jouduttiin

2021 siirtämään ja muuttamaan virtuaaliseksi. Alustalle tulossa olevat uudet yritykset ovat osittain joutuneet lykkäämään suunnitelmiaan. Pitkittynyt pandemia on entisestään lykännyt käytännön toimenpiteitä ja tapahtumia. Toisaalta pakotettu etätyö on totuttanut ihmiset etätapaamisiin, mikä helpottaa ajankäyttöä ja osallistumista eri puolilta maata ja madaltaa kynnystä pitää tapaamisia.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 ja siitä syntynyt kriisi vaikuttavat elintarvikeketjun yrityksiin monin tavoin. Kriisi vaikeuttaa useiden tuotantopanosten hankintaa, yritykset menettävät paitsi markkinoita myös osaamista, työntekijöitä, tuotantolaitoksia ja tekniikkaa, kumppaneita ja verkostoja. Samalla kriisi on korostanut ennennäkemättömällä tavalla huoltovarmuuden ja ruokaturvan merkitystä, joihin monet uudistavan viljelyn periaatteet tarjoavat hyviksi todettuja toimintatapoja. Muutoksen yllättävyys ja nopeus ovat valtava haaste niin johdolle kuin operatiiviselle toiminnallekin ja voivat vaikeuttaa tai hidastaa toiminnan kehittämistä.

Kuten yllä olemme todenneet, muutosten läpivienti yrityksissä on suhteellisen aikaa vievää ja muutoksia joudutaan sopeuttamaan myös yrityksen muihin käytännön realiteetteihin (esimerkiksi taloudelliset raamit, olemassa olevat yhteistyösuhteet, jo käynnissä olevat isot kehityshankkeet ym.). Tuemme yrityksiä muutostyössä mm. jakamalla tietoa ja asiantuntemusta, tarjoamalla verkostomme heidän käyttöönsä ja sparraamalla hyvistä toimintatavoista.

Välillä on kuitenkin käynyt myös niin, että hiiliviljelyn saama laaja positiivinen julkisuus on innostanut yrityksiä etenemään jopa liian nopeasti. Välttämätön asiaan perehtyminen ja hyvä valmistautuminen voi silloin jäädä jalkoihin. Näissä tilanteissa MULTA-hanke pyrkii jakamaan yrityksille tietoa, jotta suunnitelmat saavat vahvemman tieteellisen pohjan.

7. Vaikuttavuuden saavuttamiseksi tehty tutkimustyö

Luettelo vaikuttavuustavoitteen toteutumisesta tukevat keskeiset tutkimustulokset ja julkaisut. Voit kertoa lyhyesti, millä tavoin konsortio on uudistanut tutkimustyön tekemistä tulosten saavuttamiseksi (esim. monitieteisyys, metodologia, tutkimuksen toteutustavat)?

Keskustelu maatalouden tulevaisuudesta ja ilmastovaikutuksista on jatkunut hyvin kuumana. Tarve tutkimukselle ja tiedolle on juuri nyt valtava. Se kiinnostaa myös yrityksiä erittäin paljon, etenkin todentaminen ja hiilikredittien markkinapaikan luominen. Ilmatieteen laitoksen tekemät mittaukset osoittavat, että pellon hiilitasetta ja siihen vaikuttavia tekijöitä voidaan seurata tarkasti ympäri vuoden. Tietoa tarvitaan, jotta ilmastonmuutosta hillitsevien toimien tehokkuus voidaan todentaa (lue lisää: vaikuttavuuskertomus todentamisesta).

Toteutimme syksyllä 2019 osana työntekijämme eMBA-tutkintoa tutkimuksen Carbon Action -alustan sidosryhmäyhteistyöstä. Tutkimus osoitti, että kaikki alustan toimijat ovat laajasti sitoutuneita ja motivoituneita sekä kokevat saavansa konkreettista hyötyä yhteistyöstä. Hiilensidonnallisen tutkimus nousi keskeisimmäksi hyödyksi kaikissa sidosryhmissä. Yritykset korostivat myös konkreettisen ratkaisujen ja käytännön tuen merkitystä, verkostoitumista ja hankkeen myönteistä näkyvyyttä. Samansuuntaisia viestejä olemme saaneet myös viimeaikaisissa tapaamisissa.

Carbon Action alustan tiedejulkaisut löytyvät [täältä](#) ja muut julkaisut [täältä](#)

